

DEN ATTRAKTIVA REGIONEN

Charrette

som metod för att bli Den attraktiva regionen i Västmanland

Elenor Sibborn Projektledare, Länsstyrelsen i Västmanland

Red: Malin Bosaeus, DAR/WSP

**Stort tack till alla som deltog under Charretten!
/Projektgruppen**

Anders Åkerström Landstinget Västmanland
Caroline Persson, Norbergs kommun
Elenor Sibborn, Länsstyrelsen Västmanland
Jan Jäder, Skinnskattebergs kommun
Linda Berntsen, Trafikverket
Lisbeth Dahlbäck, Länsstyrelsen Västmanland
Stefan Lejerdahl, Fagersta kommun

Projektgruppen har tagit fram denna skrift i samarbete med
Malin Bosaeus och Sofia Sjölund Henriksson, WSP/DAR

Innehåll

Summering Tips till andra som vill göra samma sak.....	4
Inledning Vikten av samverkan på regional nivå.....	6
Bakgrund Vad handlar Den attraktiva regionen i Västmanland om?.....	8
Charrettemetoden Vad är det för metod?.....	10
Västmanlandsprocessen Charrettemetoden applicerad på ett regionalt sammanhang.....	12
Idébibliotek Summering av de förslag på aktiviteter som kom fram under Charretten.....	18

Summering Tips till andra som vill göra samma sak

Framgångsfaktorer

Charretten i Västmanland har bidragit till:

- Större förståelse för varandras perspektiv, både över administrativa gränser och mellan yrkesroller
- Bättre kontakt deltagarna emellan
- Nya mentala och fysiska kartbilder över vad som är möjligt med den regionala nivån i fokus
- Ökad samverkansgrad och samarbetsklimat där det blivit lättare att prata kring gemensamma intressen, med högt i tak och en tillåtande struktur skapades en inkluderande arbetsmiljö
- Ett bibliotek av idéer som lägger en bra grund till framtida regionalt samarbete

Bjud in med bra variation

Fundera noga igenom vilken bakgrund det ska vara på de deltagande för att få en bra blandning av kompetenser, men även av personligheter och tankesätt. Kanske behöver man gå utanför den offentliga plankompetensen och inkludera representanter från näringslivet.

Förberedelser är viktiga för att få med sig alla

Bra förberedelser gör att deltagarna blir insatta och får ett intresse vilket i sin tur skapar entusiasm och arbetsvilja. Under processen i Västmanland genomfördes tre viktiga förberedelser:

- Ett uppstartsmötet angående metoden var en viktig pusselbit som fångade intresset hos flera tjänstemän. Att metoden blev positivt bemött i detta tidiga skede motiverade för en fortsättning och för de deltagande att avsätta värdefull tid.
- Interna förberedelsemöten på hemmaplan och innan Charretten drog igång informerades alla deltagare om projektets syfte samt projektets målbild och dess bakgrund. Detta var ett viktigt moment för att sätta in de deltagande personerna i det arbete som skulle genomföras och för att skapa entusiasm.
- Anpassa datumen för charretten så gott det går efter arbetsbörda. Det finns månader då de flesta har mer att göra än vanligt, vilket kan leda till ett splittrat engagemang eller sena avhopp.

Nya metoder kan skapa öppna sinnen

Möjligheterna att arbeta med en ”okänd” metod skapade en öppenhet och förväntan som inte hade uppnåtts om deltagarna bjudits in till en ”vanlig” workshop. Även då deltagarna under processen blivit insatta och inkluderats aktivt i förarbetet så fanns det ingen information om vad just Charrette var för någonting, detta uppfattades senare som positivt då deltagarna kom med ”öppna sinnen”.

Men ha en tydlig spelplan från början

Det är viktigt att hantera förväntningar och klargöra de begränsningar som finns från början. När arbetet sätter igång är det viktigt att ha en tydlig spelplan som är politiskt förankrad. Var vill man landa, vad ska levereras och hur ska avslutet se ut? Det är viktigt att som arrangör att se till att materialet kan användas i det fortsatta arbetet och att ha en förståelse för vilken detaljgrad som arbetet behöver hållas till. Planera charrettens alla dagar väl med ett tydligt avslut.

En mötesplats utanför vardagen kan påverka slutresultatet

Underskatta inte de sociala möjligheterna som en bra lokal och övernattning kan bidra med. Under de dagar som Charretten hölls hade deltagarna möjlighet att lära känna varandra på ett avslappnat sätt genom middag och övernattning. Detta sågs senare som bidragande till ett inkluderat deltagande och att man inom arbetet vågade ta ut svängarna.

De osynliga resultaten kan vara de viktigaste

De mer ”osynliga” resultaten som nya samarbeten och kontakter är minst lika viktiga som de mer konkreta som kan visas på en karta. Här läggs grunden till fortsatt samverkan på nya sätt, visa även det som ett resultat.

Inledning Vikten av samverkan på regional nivå

Vi lever i en dynamisk tid där omvärlden ständigt förändras. Processer som globalisering, urbanisering, digitalisering, en åldrande befolkning, och klimatförändringar påverkar de olika planeringsnivåerna genom att det bland annat medför ett ökat flöde av människor, kapital, varor och idéer. Konkurrensen mellan platser, städer och regioner ökar. I jakt på nya invånare, turister, företagsetableringar och andra investeringar ser vi ett växande behov av nya nivåöverskridande samverkansformer och bättre förståelse för det egna områdets utvecklingspotentialer. Från att främst ha varit ett fokus för den kommunala nivån ökar nu betydelsen av god förståelse för det regionala rummets fysiska förutsättningar.

De förutsättningar och förhållanden som skapas i den fysiska planeringen påverkar inte enbart vart människor väljer att bo och verka utan även faktorer som företags konkurrenskraft och etableringsmöjligheter, samt områdets attraktivitet och miljö. En slumpmässig och splittrad samhällsstruktur med långa avstånd mellan bostäder, arbetsplatser och offentlig service gör det svårare och dyrare för kommunen att bistå med exempelvis goda kollektivtrafikförbindelser. Samtidigt kan möjligheten att locka nya företag och invånare riskera gå förlorad. Genom medveten och målinriktad fysisk planering kan istället dynamiska livsmiljöer med en bra mix av bostäder, verksamheter, näringsliv, service, kultur, mötesplatser och rekreationsområden skapas samtidigt som områdets attraktivitet ökar.

För att optimera förutsättningarna för en gynnsam fysisk planering som fungerar både för individen och näringslivet, har behovet av samverkan över kommungränsen kring frågor rörande infrastrukturutveckling, kommunikationer, bostadsförsörjning, klimat- och energifrågor, näringsliv, offentlig service och handel ökat. Behovet av att arbeta integrerat är därför påtagligt och bör förstås som en grundförutsättning för att kunna tillgodose flera aktörers behov och åstadkomma hållbar utveckling lokalt, regionalt och nationellt.

Traditionella planeringsmetoder upplevs i många fall som otillräckliga för att hantera komplexa frågeställningar på ett ändamålsenligt sätt. Planeringsprocessen tenderar allt som oftast att bli utdragen och resulterar inte sällan i lösningar baserade på

kompromisser som ingen av de inblandade parterna är riktigt tillfreds med. Något som riskerar att påverka slutresultatet negativt. Verktyg och metoder för ökad samverkan och dialog behöver därför prövas, evalueras, förfinas, men framförallt testas för att kunna möta upp den komplexitet som kännetecknar dagens samhälle. Detta är något som Västmanlands pilotprojekt inom Den Attraktiva Regionen valt att ta fasta på. Med denna skrift delar vi med oss av våra erfarenheter från en samverkansmetod som kallas Charrette i hopp om att bidra till ökad förståelse av samverkansprocesser och dess betydelse för regionens utveckling.

Bakgrund Vad handlar Den attraktiva regionen i Västmanland om?

Den attraktiva regionen är ett utvecklingsprojekt mellan de nationella parterna Trafikverket, Boverket samt Sveriges Kommuner och Landsting samt sex stycken pilotprojekt från Gävleborg i norr till Skåne i söder. Projektet har pågått sedan 2013 och kommer att sträcka sig fram till och med 2016 med möjlighet till förlängning fram till 2019. Syftet med Den attraktiva regionen som är att utveckla samspelet kring ett transportsystem som bidrar till regional utveckling, miljöeffektiv rörlighet och social hållbarhet. Varje pilotprojekt har utifrån detta satt sin egen prägel och syfte med det egna projektet.

Västmanlands pilotprojekt

Länsstyrelsen i Västmanland utgör tillsammans med kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg, Trafikverket region Öst samt Landstinget i Västmanland ett av Den attraktiva regionens sex pilotprojekt. Västmanlands pilotprojekt startades hösten 2013 med anledning av att gruvnäringen undersökt möjligheten till nyetablering av gruvor i nordvästra Västmanland runt 2019-2020. En återetablering av gruvnäringen skulle innebära en ny arbetsmarknad för Västmanland och omgivande län samtidigt som kraven på en infrastruktur som klarar av att transportera malmen, tillgång till välutbildad arbetskraft, goda pendlingsmöjligheter och bostäder förväntades öka. Projektet syftade därför initialt om att skapa samarbetsformer för en ändamålsenlig samhällsplanering med gruvindustrin som utgångspunkt.

Projektorganisationen

för Västmanlands län utgörs av en styrgrupp med företrädare för kommunstyrelserna i de tre involverade kommunerna, ordförande i Landstingets kollektivtrafiknämnd, chefen för Samhällsplanering på Trafikverket Region Öst samt länsrådet som också varit styrgruppens ordförande. Styrgruppen sammanträder 4 ggr/år och hålls kontinuerligt uppdaterade om hur projektet fortskrider av projektgruppen som har det operativa ansvaret för projektet.

Projektgruppen består av tjänstemän från respektive organisation och har som regel haft månadsvisa möten men även medverkat vid kombinerade möten med styrgruppen.

Målbildsarbete

För att skapa en gemensam riktning och utgångspunkt mellan projektets aktörer påbörjades hösten 2013 ett gediget målbildsarbete. Syftet var att undersöka skillnader och likheter i de deltagande parternas syn på varandras roller samt klargöra projektets problemställningar. I samband med målbildsarbetet växte insikten om de finansiella problem och svårigheter som drabbat stora delar av den svenska gruvnäringen. Denna insikt präglade målbildsarbetet och bidrog till att prioritera insatser som skapar nytta ur ett bredare samhällsperspektiv. Konsekvensen blev att utgångspunkten för projektet breddades från gruvetableringar till att istället inkludera hela näringslivets utvecklings- och etableringsförutsättningar. Utifrån detta kunde en gemensam målbild formuleras vilken godkändes av styrgruppen december 2014.

Utmaningen för Västmanlands pilotprojekt ligger i att skapa samarbetsformer där de olika planeringsperspektiven kan mötas. Ett långt planeringsperspektiv inom näringslivet kan upplevas som mycket kort inom ramen för infrastruktur och fysisk planering.

Som ett steg i arbetet med att uppnå målbilden i praktiken skickades under september 2014 en ansökning om projektmedel in till Tillväxtverkets och Boverkets projekt Samhällsplanering för näringslivsutveckling. Ansökan byggde på att det fanns ett starkt incitament från projekt- och styrgruppen att utveckla nya samverkansformer och metoder mellan berörda aktörer inom ramen för, i första hand, Västmanlands pilotprojekt. Ambitionen var att genom en vidareutveckling av metoden Charrette testa innebörden av målbilden utifrån olika planeringsperspektiv med förhoppningen att kunna omsätta denna i handlingskraftiga åtgärder.

Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg är en attraktiv del av Bergslagen och kännetecknas av samverkansformer som leder till att:

Näringslivet har tillgång till den infrastruktur, marknad och arbetskraft som den behöver för etablering, utveckling och expansion

Invånarna har god tillgång till det utbud av arbete, bostäder, fritidsaktiviteter och offentlig service som de behöver

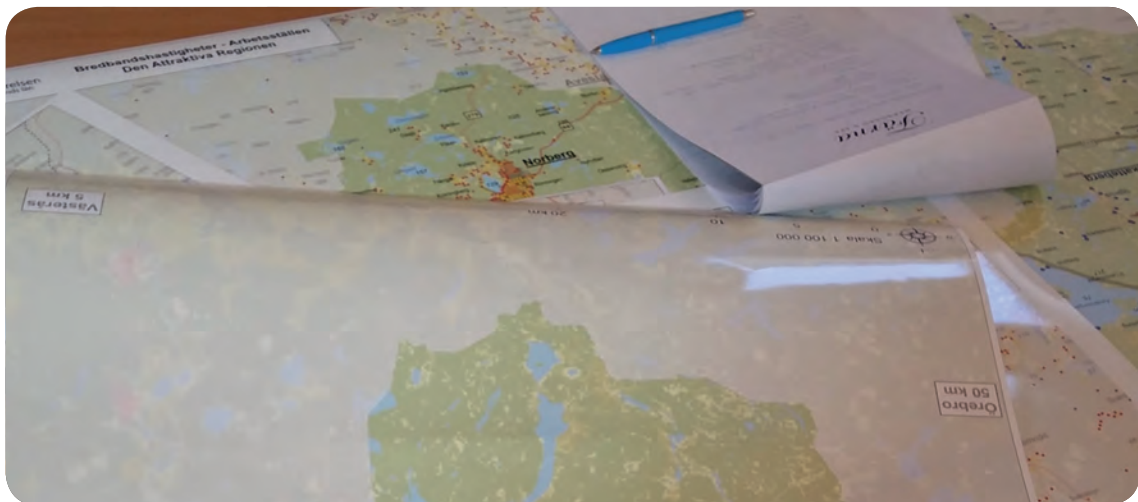
Avståndet till övriga Bergslagen och Mälardalen krymper

Charrettemetoden Vad är det för metod?

Charrette är en metod som går ut på få flera aktörer att nå ett gemensamt mål. Detta sker genom intensiva och interaktiva möten som pågår under flera dagar.

Charrettemetoden har utvecklats i USA av National Charrette Institute (NCI), som håller utbildningar i metodiken. Enligt NCI är Charrette en metodik som kombinerar kreativa och intensiva arbetsmöten med Öppet hus-möten och workshops för allmänheten. En planeringsprocess som bygger på alla deltagarnas kunskap och vilja för att skapa och stå bakom en realistisk gemensam plan.

Utgångspunkten är att de medverkande aktörerna av naturliga skäl har olika ståndpunkter och att dessa ska kommuniceras öppet för att nå en gemensam lösning som alla kan ställa sig bakom vid mötets slut. Ingen part kan ensam realisera sin vision, samverkan är ett måste för att nå dit. Utifrån att deltagarna kommer från olika organisationer med varierande ansvar, skilda kompetenser och fokus på olika sakfrågor eller delar av en process är det naturligt att sakfrågorna värderas olika högt och att spänningar skapas. Vad som är viktigt för en aktör är mindre viktigt för en annan, och omvänt.

Charrette som metod tar därför avstamp i konflikthantering och förhandlingsteori. Arbetsmetodiken ska göra så att deltagarna lämnar sina positioner och fokusera på att visa vad man vill uppnå, genom att arbeta med varför lösningar är viktiga istället för hur resultatet ska se ut. Dvs. fokus på målet istället för medel för att nå dit. För att nå dit måste alla lära sig om varandras angelägenheter och få möjlighet att berätta sina egna. Alla idéer måste tas på allvar och utvärderas oavsett hur orealistiskt övriga parter tycker att det är.

För att leda denna process anlitas en processledning som består av planerare, arkitekter och andra experter som inte har egna intressen i den aktuella frågan.

Arbetet ska gå från idé till konkret förslag och pågå under en kort men koncentreras tidsperiod. Alla som medverkar bör vara införstådda med vad metodiken innebär och sträva mot en konsensuslösning, vilket är processledningens ansvar att ta fram utifrån det som kommer fram under charretten. Förhoppningsvis är resultatet inte bara en lösning som alla ställer sig bakom utan även ett förslag som inte hade kommit till genom traditionella planeringsmetoder. Inte minst genom att aktörer som vanligtvis inte blir involverade får en aktiv part. Inbjudan ska därför gå ut brett till såväl markägare, exploatörer, planmyndigheter som företag, intresseorganisationer och den breda allmänheten. Dvs. de som berörs av den aktuella frågeställningen ska involveras.

Läs mer här

Informationen i detta avsnitt är hämtad från:

1. Dialog i stadsbyggandet. Forskningsöversikt och praktiska exempel från kommuner i Sverige, Mistra Urban Futures.
2. Charrette som verktyg för kreativ samverkan i väg- och stadsutvecklingsprojekt. Utvärdering av charretter i Kiruna, Ludvika och Söderköping. Vägverket Publikation 2006:110
3. <http://www.charretteinstitute.org/>

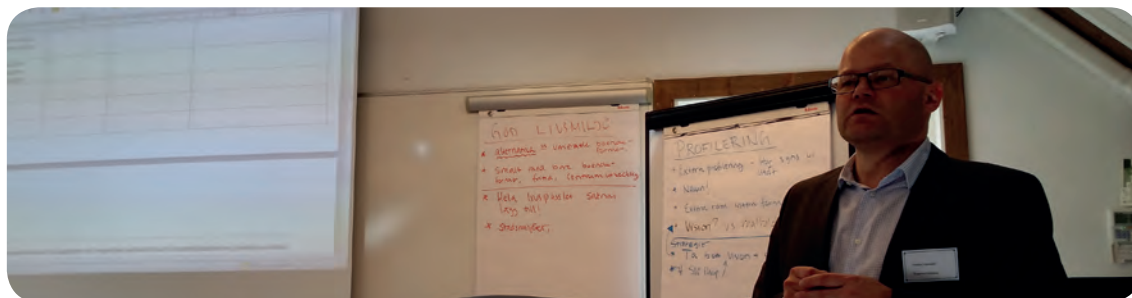
Västmanlandsprocessen Charrettemetoden applicerad på ett regionalt sammanhang

Syftet med Charretten i Västmanland skilde sig från de Charretter som har genomförts i tidigare exempel. Det är vanligtvis en metod som används på ett avgränsat stadsutvecklingsprojekt, där konkreta lösningar för ett mindre geografiskt område är i fokus. I detta exempel testades metoden på ett regionalt sammanhang med syfte att testa och konkretisera en gemensam målbild. Det är därmed ett större geografiskt område och en mer diffus problemfrågeställning. Resultatet förväntades därmed inte vara en färdig fysisk plan för ett projekt utan en plan för hur det påbörjade regionala samarbetet i detta område kunde gå vidare och konkretiseras.

Genomförande av Charretten DAG 1 Uppstartsmöte

I februari genomfördes ett uppstartsmöte med god uppslutning. Göran Cars, professor i samhällsplanering vid KTH, som har stor erfarenhet från tidigare Charrettearbeten deltog och informerade om metoden och delade med sig av egna exempel och erfarenheter. Deltagarna fick även möjlighet att lyssna till projektet inom Den attraktiva regionen och bakgrunden till målbildens tillkomst, som var utgångspunkten till Charretten.

Vid uppstartsmötet efterfrågades frågeställningar som respektive organisation kunde använda sig av på hemmaplan för att förbereda sig inför Charretten. Alla deltagare

fick därför ett antal frågor som skulle gås igenom med varje deltagande organisation genom ett internt förberedelsemöte före den första gemensamma träffen. Det var viktigt att vinklingen på frågorna blev rätt och att de slog an en ton av eftertanke och uppmanade till att tänka ett steg längre för att undvika önskelistor.

DAG 2-3 Internat med charrette

Ungefär två månader efter uppstartsmötet samlades 32 tjänstemän för att under två intensiva dagar tillsammans utveckla kunskap, förståelse och konsensus kring den beslutade målbilden. Bland deltagarna fanns representanter från kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg, samt fyra regionala aktörer i form av Landstinget i Västmanland, Kollektivtrafikmyndigheten, Trafikverket region Öst och Länsstyrelsen i Västmanland.

Första dagen inleddes med ett förmiddagspass där deltagarna fick möjlighet att inspireras av en rad föreläsare. Syftet var att ge bakgrundsinformation om projektet,

kunskap om det aktuella området och inspiration utifrån. Detta gjordes genom 5 informationspass:

1. Bakgrunden och uppkomsten av den målbild som utarbetats inom projektet (se s.9), samt upprinnelsen till initiativet att genomföra en Charrette.
2. Föreläsning om vikten av att samverka, ha en gemensam målbild och behovet av att lyfta blicken från det lokala till det regionala.
3. Exempel från andra områden i Sverige där man genom lyhördhet och påhittighet lyckats nå reell och fungerande samverkan.
4. Erfarenheter från en annan kommun som lyckats vända utvecklingen från nedgången industristad till att bli årets tillväxtkommun.
5. För att få en bra överblick av det aktuella området presenterades statistisk och analys över kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg med ett utifrån perspektiv.

Efter lunch delades deltagarna in i två grupper med varsin gruppleddare för att påbörja arbetet med att syna och konkretisera målbilden. För att underlätta arbetet hade deltagarna i förväg tagit sig an ett antal frågeställningar på hemmaplan. Förutom frågeställningar hade även kartor utifrån ett antal teman tagits fram i förväg, i syfte att inspirera och stötta deltagarna i deras diskussioner under Charretten. Varje grupp hade tillgång till skisspapper, blädderblock, samt datorer med uppkoppling mot web-GIS.

Spelreglerna för dagen var enkla:

1. Inga tankar, idéer, frågor, funderingar, påståenden eller liknande är för dumma, konstiga, underliga, ”flummiga”, eller tokiga!
2. Tänk utanför boxen

Andra dagen av internatet fortlöpte i samma anda med kreativa grupparbeten som föranledde flera intressanta diskussioner. Vid slutet på dagen hade ett gediget material med aktiviteter för att uppnå målbilden tagits fram. Materialet överlämnas till projektgruppen för att sammanställa allt i en överskådlig struktur till uppföljningsdagen.

DAG 4 Uppföljningsdag

Tre veckor efter det intensiva internatet samlades återigen ett 30-tal tjänstemän. Syftet med dagen var att säkerställa och förankra det gemensamma resultatet och samtidigt diskutera den fortsatta vägen framåt. Deltagare gavs möjlighet att tycka till och påverka det slutliga materialet och dess framtida hantering. Målsättningen var att det vid dagens slut skulle samsyn råda gällande resultatsammanställningen, vilken sedan skulle presenteras för projektets politiska styrgrupp.

Under förmiddagen presenterades projektgruppens sammanställning från de två dagarna. Presentationen följdes av en gemensam gruppdiskussion där strukturen som helhet diskuterades och formuleringar preciserades.

Den översta nivån i strukturen utgjordes av projektets målbild, som i sin tur brutits ner i fyra insatsområden:

- Profilering av regionen
- Kollektivtrafik och infrastruktur
- Goda livsmiljöer
- Kompetensförsörjning och utbildning

Under respektive insatsområde hade en vision och en strategi formulerats och ett stort antal aktiviteter identifierats.

Målbilden

Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg är en attraktiv del av Bergslagen och kännetecknas av samverkansformer som leder till att:

Näringslivet har tillgång till den infrastruktur, marknad och arbetskraft som den behöver för etablering, utveckling och expansion

Invånarna har god tillgång till det utbud av arbete, bostäder, fritidsaktiviteter och offentlig service som de behöver

Avståndet till övriga Bergslagen och Mälardalen krymper

Insatsområden

Profilering
av regionen

Goda
livsmiljöer

Kollektivtrafik
och infrastruktur

Kompetens-
försörjning och
utbildning

Profilering av
regionen

Skapagoda
livsmiljöer

Utveckling av
kollektivtrafik
och infrastruktur

Säkra
kompetensförsörjning
och utbildning

Aktiviteter

På eftermiddagen delades deltagarna återigen in i två grupper där varje grupp fick två insatsområden med tillhörande aktivitetsförslag. Uppgiften var att:

1. Diskutera vilken genomförbarhet respektive aktivitet bedömdes ha. Genomförbarheten skulle bedömmas utifrån olika faktorer som tidsåtgång, kostnader, resursomfattning etc. Dessa vägdes mot varandra och resulterade i en uppskattad grad av genomförbarhet utifrån skalan 1-5 där 1 var låg genomförbarhet och 5 hög genomförbarhet. Graderingen skulle även motiveras.
2. Varje grupp valde sedan ut 2-3 aktiviteter som bedömdes ha störst chans att uppfylla det aktuella insatsområdet
3. Sista steget var att resonera kring vilka aktörer som behöver involveras i arbetet för att genomföra aktiviteten samt ge förslag på hur aktiviteten konkret skulle genomföras.

Vid dagens slut hade allt material arbetats igenom. Alla deltagare inklusive projektgruppen kunde ställa sig bakom målbilden och de fyra insatsområden som identifierats.

Nästa steg

Allt material presenterades för den politiska styrgruppen som var mycket nöjd och gav i uppgift åt projektgruppen att utarbeta fram en handlingsplan för respektive område.

Praktiska förberedelser

Identifiera deltagare

Respektive organisations projektgruppsrepresentant bidrog med en lista över lämpliga kandidater inom den egna organisationen som kunde ha betydelse för Charrettens resultat. Varje kommun bidrog med tre till fyra personer medan Landstinget och Trafikverket valde ut två kandidater från respektive organisation. Fokus låg på att hitta en stor variation av kompetenser för att säkerställa att så många olika perspektiv som möjligt fångades in. Länsstyrelsen stöttade upp där kompetenser saknades inom områden som exempelvis klimat och energi och bidrog totalt med 10 personer från den egna organisationen. När listan var komplett skickades en inbjudan ut till ett första uppstartsmöte.

Inspirationsföreläsare

En rad inspirationsföreläsare hade bjudits in till Charrettens första dag för att inspirera deltagarna kring hur man kan arbeta med bland annat attraktivitet, regional utveckling, lokal attraktionskraft och vikten av samverkan. En rapport baserad på en norsk attraktivitetsmodell hade tagits fram i förväg och presenterades för deltagarna.

Gruppledare och sekreterare

Alla deltagare hade i förväg blivit indelade i två grupper. Varje grupp tilldelades en gruppledare och en person som ansvarade för att föra anteckningar och fånga upp vad som sades. Dessa båda utgjordes av representanter

från projektgruppen och fick i uppgift att leda grupparbetet. Utöver detta fanns även en kommunikatör från Länsstyrelsen som dokumenterade delar av processen.

Val av datum

Beslut fattades att genomföra två hela dagar i följd och därefter, inom tre veckor, följa upp resultatet med ett tredje Charrettetillfälle. Tre lämpliga datum för genomförandet av Charretten valdes ut av projektgruppen. Problematiken låg i att hitta datum som möjliggjorde ett så stort deltagande som möjligt och samtidigt medgav ett utrymme till efterarbetet mellan dag två och tre.

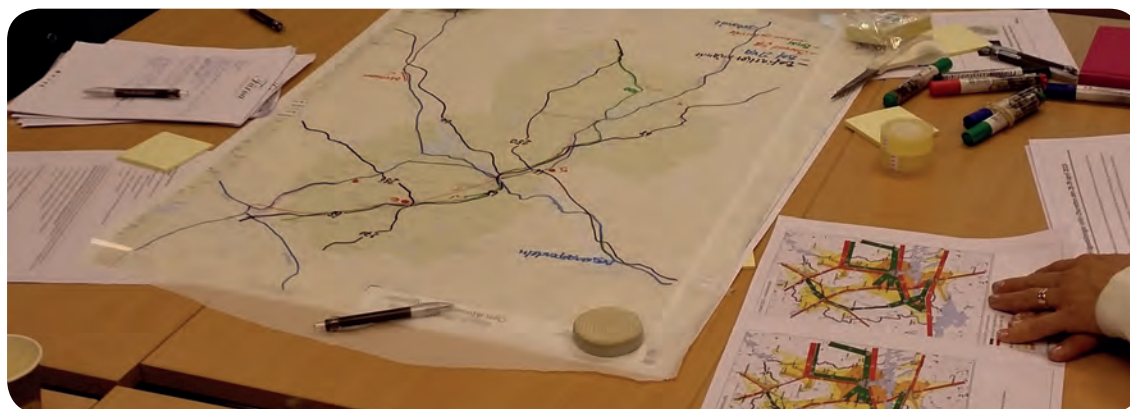
Internat

Då den geografiska avgränsningen för projektet utgörs av kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg ansågs det lämpligt att genomföra Charretten i anslutning till dessa områden. Färna Herrgård i Skinnskatteberg med sin natursköna omgivning och tillgång till både konferensavdelning och

övernattningsmöjligheter valdes ut. För att undvika tidspress i grupparbetet och även uppmuntra deltagarna att stanna kvar hade gott om tid avsatts i programmet för dag ett som inte avslutades förrän kl 17:00. Till middagen senare på kvällen anslöt delar av den politiska styrgruppen tillsammans med Västmanlands landshövding.

Kartor

Inför Charretten hade ett stort antal kartor tagits fram som visade den del av Västmanland som skulle arbetas med, det vill säga kommunerna Fagersta, Skinnskatteberg och Norberg. Kommungränserna hade tagits bort helt och varje karta hade ett eget tema som visade exempelvis viktiga väg- och järnvägar i regionen, tillgång till bredbandsuppkoppling m.m. Syftet var att uppmana deltagarna att titta på helheten och skapa en vi-känsla istället för att prata uteslutande utifrån egna administrativa indelning. Under Charretten fanns tillgång till skisspapper och pennor för de som ville "rita om" kartan.

Idébibliotek Summering av de förslag på aktiviteter som kom fram under Charretten

Profilering av regionen

Namn för RV 68

Installera informationstavlor vid rastplatser med gemensam information om regionens utbud

Genomföra en medborgarundersökning för hela regionen i syfte att synliggöra synen på regionens identitet

Utforma en gemensam marknadsföringsplan för exempelvis regionens besöksmål

Cykelapp för turister

Upprätta en gemensam webbportal där mindre lokala producenter kan samköra sin marknadsföring

Namn för regionen

Genomföra gemensamma marknadsföringskampanjer riktade till olika målgrupper

Sätt upp förberedande skyltar om att man närmar sig den attraktiva regionen längs vägar för att locka besökare att stanna just här

Utveckla paketalösningar för exempelvis cykelturism, friluftsliv, skidåkning, vandring osv.

Arbeta aktivt med gemensam information på kommunernas hemsidor

God livsmiljö

Samla exempelvis offentliga anläggningar som bad, idrottshallar etc centralt och tillgängliggör dessa genom täta transporter mellan orterna

Utveckla E-handeln i regionen

Utred innebörden av attraktiva livsmiljöer för regionens invånare och potentiella inflyttare

Skapa attraktiva centrumkärnor och stråk till och från stationer

Eftersträva att exploatera i områden som redan har god tillgänglighet och uppkoppling

Anställ en gemensam centrumutvecklare för hela regionen – tänk helhet

Satsa på att stärka det lokala handelsutbudet

Uppdatera kommunernas bostadsförsörjningsplaner

Var förberedd med småhustomter

Utveckla ett koncept med "prova-på-bostäder"

Planera och bygg strandnära, skogsnära, centralt, nära fiberanslutning, nära stationer etc, tänk stråk

Bygg fler hyresrätter

Verka för att skapa "häng" där regionens invånare kan mötas

Köp in och underhåll/ rusta upp/riva befintliga hus i syfte att sälja vidare

Erbjud paketlösningar villa, vovve och volvo

Skapa konvertibla boendeformer för äldre och ungdomar

Uppmuntra fritidshusområden till permanentboenden där så är lämpligt

Se över hur kommunernas utbud av samlingslokaler, idrottshallar etc kan komplettera varandra

Gemensam planberedskap över attraktiva lägen för olika typer av näringsverksamheter och handel

Kollektivtrafik och infrastruktur

Bygg
pendlarparkering
med motorvärmare

Tillgängliggör
Bergslagspendeln för
Skinnskatteberg och
Norberg

Mobility
management,
vandrande
skolbussar, cykla-
till jobbet kampanj,

Minska det mentala
avståndet från
hållplatser och
stationer

**Kartlägg behovet av
pendlarparkering i
regionen utifrån ett
hela-resan-perspektiv**

Genomför "hållplatsinventering" för
att se vart det går på och av mycket
folk. Anpassa planering av cykelställ,
pendlarparkering etc därefter

Cykel- och
MTB-tävlingar

Förbättra stationsmiljöer genom att
se över tillgängligheten, cykelställ,
cykelgarage, bilparkering, lampor,
service, värmesalar, information
etc

**Säkra tillgången på
kollektivtrafik för
olika behov**

Inför ett enhetligt
stationsmiljöråd

Utred framtidens behov av elcyklar
och integrera detta i utformningen av
exempelvis cykelparkeringar

Kompetensförsörjning och utbildning

Verka för att tillgängliggöra arbetsplatser och utbildningssäten liknande ABB:s pendlarbuss, för alla samhällsgrupper inom regionen

Utred regionens tillgänglighet genom att jämföra hur många arbetsplatser man når från olika platser i regionen inom en bestämd tidsram

Verka för kortare arbetstider som kompensation för lägre löner

Utred kompetensbehovet för näringslivet i regionen

Marknadsför den lokala grund- och gymnaieskolan

Tillsätt fler sommarjobb

Skapa integrationsprojekt för att ta tillvara nyanländas kompetens, påverka yrkes- och utbildningsval

Ta tillvara på regionens närhet till omkringliggande högskolesäten på ett smartare sätt

Påverka näringslivet att arbeta närmare skolan på liknande sätt som Systemair

Den attraktiva regionen i Västmanland

Skinnskattebergs kommun

Fagersta kommun

Norbergs kommun

Landstinget Västmanland

Trafikverket region Öst

Länsstyrelsen Västmanland

Detta dokument är skapat inom ramen för DAR – Den attraktiva regionen – ett samarbete mellan:

